

Elit Seviyedeki Taekwondo Sporcularının Çeşitli Değişkenlere Göre Spora Özgü Başarı Motivasyonlarının İncelenmesi

Mehmet KUMARTAŞLI¹, Özgür GÜLEN², Büşra SERÇE³, Enes MADAK⁴, Ercan DOĞAN⁵

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Isparta, TÜRKİYE
<https://orcid.org/0000-0002-7828-546X>

²Yalova Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Yalova, TÜRKİYE
<https://orcid.org/0000-0002-2305-3098>

³Türkiye Taekwondo Federasyonu, Ankara, TÜRKİYE
<https://orcid.org/0000-0001-8517-6248>

⁴Milli Savunma Üniversitesi Deniz Harp Okulu, İstanbul, TÜRKİYE
<https://orcid.org/0000-0002-7454-2422>

⁵İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Malatya, TÜRKİYE
0000-0001-5191-0782

E-mail: mehmetkmrtsl@hotmail.com, gulenzgur@outlook.com, sercebusra_3542@hotmail.com,
enesmadak58@gmail.com, ercandogan1944@gmail.com

Türü: Araştırma Makalesi (Alındı: 15.05.2021 - Kabul: 26.06.2021)

Öz

Bu araştırma betimsel araştırma yaklaşımı ile temellendirilmiş olup, Elit seviyedeki Taekwondo branşındaki sporcuların başarı motivasyonlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışma, Türkiye'nin farklı bölgelerindeki Taekwondocularından internet üzerinden online anket şeklinde kadın ve erkek sporculardan gönüllü olarak katılım sağlayan 134 erkek 62 kadın toplam 196 sporcuyla yapılmıştır. Araştırma sonunda değerlendirme yapabilmek için spora özgü başarı motivasyon ölçeği (SÖBMÖ) kullanılmıştır. Veriler SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. İkili karşılaştırılmalarda Independet T-Test, çoklu karşılaştırılmalarda One Way ANOVA ve Post Hoc testi kullanılmıştır. Cinsiyet değişkenine göre başarı motivasyonu incelendiğinde erkek katılımcıların genel başarı motivasyonu puanı (\bar{X} =146,687) kadın katılımcılara (\bar{X} =141,081) göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu saptanmıştır. Test sonucuna bakıldığında ise iki grup arasında başarıya yaklaşım alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlılık saptanmazken ($p>0,05$), güç gösterme, başarıdan kaçınma alt boyutları ve toplam başarı motivasyonu puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlılık saptanmıştır ($p<0,05$). Milli olan ve olmayan sporcuların başarı motivasyonu açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Milli sporcuların milli olmayan sporculara göre motivasyon düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Milli olan sporcuların daha tecrübeli ve motivasyon bilinçlerinin daha net olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler : Spor, Başarı Motivasyonu, Taekwondo

Investigation of Elite Level Taekwondo Athletes' Specific Motivations for Sports According to Various Variables

Abstract

This research was based on a descriptive research approach and was carried out to determine the motivation of success of athletes in the Taekwondo branch at the Elite level. The study, questionnaire form online via the internet from Turkey's taekwondo at different locations providing voluntary participation of 134 male and female athletes were made by men 62 women a total of 196 athletes. Sport-specific success motivation scale applied. At the end of the research, the sport-specific success motivation scale (SSSMS) was used. The data were analyzed with SPSS software. In double comparisons, Mann Whitney U test was used, and in multiple comparisons, Kruskal Wallis and Post Hoc tests were used. According to the gender variable, the motivation of success has been examined, it has been observed that male participants had a higher average score of general achievement motivation ($\bar{X} = 146,687$) than female participants ($\bar{X} = 141,081$). Looking at the test results, there was no statistical significance in the approach to the success sub-dimension between the two groups ($p > 0.05$), while a statistically significant difference was observed between the sub-dimensions in terms of showing strength, avoiding success and total motivation for success ($p < 0.05$). A significant difference was found in terms of success motivation between the national athletes and non-athletes. Also, national athletes were determined to be higher levels of motivation according to non-national athletes ($p < 0.05$). It has been determined that national athletes have higher levels of motivation compared to non-national athletes ($P < 0.05$)

Keywords : Sport, Motivation, Taekwondo

Giriş

Motivasyon olgusu, organizmayı davranışa sürükleyen, bu davranışların da süreklilik ve düzenliliğini belirleyen, davranışın amacını ve yönünü sağlayan çeşitli iç ve dış etmenler ile bunların işleyişini gerçekleştiren mekanizmalar olarak tanımlanır (Aydın, 2001). Sage'e göre ise motivasyon, kişinin çabasının yönünü ve yoğunluğunu anlatır. Çabanın yönü; her hangi bir duruma yaklaşmayı veya kaçınmayı ifade ederken, çabanın yoğunluğu bir durumda ne kadarlık gayret harcadığını ifade etmektedir (Tiryaki, 2000). Motivasyon süreci bireyler için ve öğrenmede kolaylık sağlayan ve başarmayı etkileyen özellikleri neticesi ile büyük öneme sahiptir (Demir ve Budak, 2016). Motivasyon, bireyin davranışı, arzuları ve gereksinimlerini açıklamada kullanılan bir terim olarak tanımlanmaktadır. (Seker, 2015).

Taekwondo branşı günümüzde, fazlaca kitleye sahip bir spor dalıdır. Taekwondo ülkemizde uygulanan bireysel sporlardan olup, Olimpiyat, Dünya ve Avrupa Şampiyonaları gibi üst düzey turnuvalarda alınan derecelere uluslararası arenada ülkemizi başarı ile temsil eden spor dallarındandır. Tae- ayak tekniği, Kwon- el tekniği, Do ise, ahlak ve fazilete ulaşmak için uygulanan düşünce ve davranıştır. Kelime anlamıyla, el ve ayaklar ile yapılan savunma ve vuruş tekniklerinden oluşan, sporcuda ahlaki değerlerin yüceltilmesine katkıda bulunan bir spor dalıdır (Şahin 2011).

Taekwondo müsabakasında kazanan rakibinden yüksek puan alarak ya da rakibi nakavt ederek belirlenir. Puanlar kurallarla belirlenen bölgelere tekme ya da yumrukla uygulanan doğru tekniklerle kazanılır. Sporcular müsabakada sakatlıkların en aza indirilmesi için göğüs koruyucusu, kuki, kask, kol ve ayak koruyucusu, dişlik gibi bazı koruyucu malzemeler takmak zorundadırlar. Uluslararası düzeyde müsabakalar, rauntlar 2'şer dakika ve rauntlar arasındaki dinlenme süresi 30'ar saniye olmak üzere 3 raunt üzerinden yapılmaktadır. (Şahin 2011).

Taekwondo şampiyonalarında; gövde bölgesine direk ayak vuruşu 2 puan, gövdeye dönerek ayak ile uygulanan vuruş teknikleri artı 2 puan olarak toplam da 4 puan, kafaya uygulanan direk ayak vuruşu 3 puan, dönerek yüze uygulanan ayak vuruşu 5 puan, yumruk ile gövdeye uygulanan vuruş tekniği ise 1 puan olarak değerlendirilmektedir. Müsabaka esnasında alınan bir ceza, rakip sporcu hanesine artı 1 puan olarak yansır. Puan olarak önde olsa bile 10 adet ceza alan sporcu diskalifiye olur. (WTF 2021).

Motivasyon, temel olarak bireyi çalışmaya sevk etmek, çalışması için bireyi isteklendirip, harekete geçirmek olarak tanımlanmaktadır. Motivasyon kişilerin belirli bir amaca yönelik kendi arzu ve istekleriyle davranış göstermeleri olarak da tanımlanabilir (Keçecioglu, 2000).

Başarı ve motivasyon gücü arasındaki ilişki özellikle spor ile birebir bağlantılıdır. Yüksek bir motive edici güce sahip olmayan bir eylemin yüksek bir başarı ile sonuçlanmaması öngörülebilir. Bireyler kendini tatmin edici ve huzur bulduğu ortamlar arama, hoşnut olmayacağı ve rahatsızlık hissettiği ortamlardan uzaklaşma eylemi gösterir. Güdülerin yapısında kaçınma ve arama eylemi her zaman vardır. Olumlu ya da olumsuz durumlarda hangi eğilim daha ağır basarsa güdü ona yönelik ortaya çıkar (Soyer ve ark 2010).

Sporcuların şiddeti yüksek çalışmalara katılmaları ve bunu uzun vadede devam ettirebilmelerini sağlayan güç "Başarı Motivasyonu Kuramıyla" açıklanabilir. Başarı motivasyonu kuramı, kişilerin fiziksel etkinliğe katılma sebebini, zor olan şeyi başarabilmek için hangi sebeple çok güç harcadığını ve bunu neden uzun süre devam ettirdiğini açıklığa kavuşturur.(Tiryaki, 2000; Soyer ve ark., 2010).

Başarı motivasyonu, bir işi diğerlerinden daha iyi yapma, engellerin üstesinden gelme, bir işi ustaca ve mükemmel olarak yapma olarak tanımlanmıştır (Lawrence 1996). Diğer bir anlamda başarı motivasyonu, başarısızlığa karşı mücadele etmek olarak ta tanımlanmaktadır (Cox 1990). Başarı motivasyonu, yapılması hedeflenen görevi yapabilmek için çaba sarf etme ve bunun karşılığında başarısızlık ile karşılaşmamak için direnme olarak da tanımlanmaktadır. Başarı motivasyonu olgusu kişinin kendi iç motivasyonudur. Ancak bununla beraber dışsal etmenlerden de etkilenmektedir (Tazegül, 2015). Bu olgu aynı zamanda sadece sonuç odaklı ve mükemmel olma ile ilgili değil, ayrıca hedefe ulaşmak için sarf edilen yolu da anlamaya çalışır (Ercan, 2013).

Yaptığımız araştırmanın amacı, elit taekwondo sporcularının başarı motivasyonlarının incelenmesi ve farklı değişkenler açısından anlamlı farklılıkların bulunup bulunmadığını saptamaktır.

Materyal ve Metod

Bu çalışmaya Taekwondo branşı yapan sporcular katılmış olup çalışmaya 62 kadın 134 erkek olmak üzere toplam 196 sporcu katılmıştır. Sporcuların başarı motivasyonlarını ölçmede ise Willis Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde istatistik paket programı kullanılmıştır. Anket uygulaması internet üzerinden form anket olarak yapılmış ve farklı şehirlerdeki sporculara uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sosyal bilimler için geliştirilen istatistik programı SPSS kullanılmıştır.

Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırmada yapılan istatistiksel analizler SPSS Statistics 23 paket programı aracılığıyla yapılmıştır. Verilerin ilk olarak normallik dağılıma bakılıp değerlerin -1,5 ile +1,5 değer aralığında olduğu saptanmış olup; gruplar arası ikili karşılaştırmada Independent Samples T-Test ve çoklu karşılaştırmalarda One-Way Anova testi uygulanmıştır. Anlamlı çıkan sonuçlarda farklılığı saptamak için Tukey HSD Post Hoc Testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları 0.05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular

Tablo 1. Çalışma Grubunun Cinsiyet Değişkeni Açısından Dağılımı

Cinsiyet	F	%
Erkek	134	68,4
Kadın	62	31,6
Toplam	196	100

Tablo 1'e bakıldığında çalışmaya katılan sporcuların % 68,4'ünün erkek, % 31,6'sının kadın sporcu olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Çalışma Grubunun Yaş Değişkeni Açısından Dağılımı

Yaş	F	%
19-22 yaş arası	44	22,4
23-26 yaş arası	108	55,1
27-29 yaş arası	44	22,4
Toplam	196	100

Tablo 2'e bakıldığında çalışmaya katılan sporcuların % 22,4'ünün 19-22 yaş, % 55,1'inin 23-26 yaş, % 22,4'ünün 27-29 yaş üzeri olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Çalışma Grubunun Yaptıkları Spor Yılı Değişkeni Açısından Dağılımı

Spor Yılı	F	%
1-3 yıl arası	3	1,5
4-6 yıl arası	49	25,0
7-9 yıl arası	50	25,5
10 ve üzeri yıl	94	48,0
Toplam	196	100,0

Tablo 6'e bakıldığında çalışmaya katılan sporcuların % 1,5'inin 1-3 yıl arası, % 25,0'inin 4-6 yıl arası, % 25,5'inin 7-9 yıl arası ve % 48,0'nun 10 yıl ve üzeri spor yaptığı görülmektedir.

Tablo 4. Çalışma Grubunun Milli Takım Müsabakalarına Katılım Sayısı Değişkeni Açısından Dağılımı

Milli Sporcu	F	%
Evet	117	59,7
Hayır	79	40,3
Toplam	196	100

Tablo 4'e bakıldığında katılımcıların %59,7'sinin milli sporcu ve %40,3'ü ise milli sporcu olmadığı görülmektedir.

Tablo 5. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Spora Özgü Başarı Motivasyonu Alt Boyutları ve Spora Özgü Başarı Motivasyonu Toplam Puan Ortalamaları T-Test Tablosu

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Güç Gösterme	Erkek	134	47,135	5,59	5,202	194	,000*
	Kadın	62	42,065	7,74			
Başarıya Yaklaşım	Erkek	134	60,388	5,45	1,888	194	,060
	Kadın	62	58,645	7,07			
Başarıdan Kaçınma	Erkek	134	39,164	4,04	-1,990	194	,048*
	Kadın	62	40,371	3,75			
SÖBM Toplam	Erkek	134	146,687	8,37	3,513	194	,001*
	Kadın	62	141,081	13,81			

*P<0,05

Tablo 5 incelendiğinde erkek katılımcıların güç gösterme ve başarıya yaklaşım alt boyutu ve toplam başarı motivasyonu puan ortalamalarının, kadın katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülürken, başarıdan kaçınma alt boyut puan ortalamalarında ise kadın katılımcıların daha yüksek skor elde ettikleri görülmektedir. Gruplar arasındaki ilişkiye bakıldığında ise iki grup arasında başarıya yaklaşım alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlılık saptanmazken ($p>0,05$), güç gösterme, başarıdan kaçınma alt boyutları ve toplam başarı motivasyonu puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlılık görülmektedir ($p<0,05$).

Tablo 6. Katılımcıların Millik Değişkenine Göre Spora Özgü Başarı Motivasyonu Alt Boyutları ve Spora Özgü Başarı Motivasyonu Toplam Puan Ortalamaları T-Test Tablosu

Alt Boyutları	Milli Sporcu	N	\bar{X}	Ss	T	df	p
Güç Gösterme	Evet	117	48,496	4,30	8,831	194	,000*
	Hayır	79	41,139	7,34			
Başarıya Yaklaşım	Evet	117	60,462	4,24	1,769	194	,078
	Hayır	79	58,911	7,95			
Başarıdan Kaçınma	Evet	117	38,521	4,07	-4,611	194	,000*
	Hayır	79	41,063	3,32			
SÖBM Toplam	Evet	117	147,479	5,81	4,266	194	,000*

*P<0,05

Tablo 6 incelendiğinde milli sporcu olan katılımcıların güç gösterme ve başarıya yaklaşım alt boyutu ve toplam başarı motivasyonu puan ortalamalarının, milli sporcu olmayan katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülürken, başarıdan kaçınma alt boyut puan ortalamalarında ise milli sporcu olmayan katılımcıların daha yüksek skor elde ettikleri görülmektedir. İki grup arasında başarıya yaklaşım alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlılık saptanmazken ($p>0,05$), güç gösterme, başarıdan kaçınma alt boyutları ve toplam başarı motivasyonu puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlılık görülmektedir ($p<0,05$).

Tablo 7. Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Spora Özgü Başarı Motivasyonu Alt Boyutları ve Spora Özgü Başarı Motivasyonu Toplam Puan Ortalamaları One-Way Anova Test Tablosu

Alt Boyutlar	Yaş	N	\bar{X}	Ss	F	P	Tukey HSD
Güç Gösterme	19-22	44	40,045	9,040	36,017	,000*	(19-22 yaş - 23-26 yaş)
	23-26	108	48,500	4,655			(19-22 yaş - 27-29 yaş)
	27-29	44	43,727	3,884			(23-26 yaş - 27-29 yaş)
Başarıya Yaklaşım	19-22	44	55,114	6,780	27,434	,000*	(19-22 yaş - 23-26 yaş)
	23-26	108	60,287	4,439			(19-22 yaş - 27-29 yaş)
	27-29	44	63,455	5,849			(23-26 yaş - 27-29 yaş)
Başarıdan Kaçınma	19-22	44	41,318	3,646	20,541	,000*	(19-22 yaş - 23-26 yaş)
	23-26	108	38,046	3,282			(23-26 yaş - 27-29 yaş)
	27-29	44	41,455	4,364			
SÖBM Toplam	19-22	44	136,477	15,802	22,025	,000*	(19-22 yaş - 23-26 yaş)
	23-26	108	146,833	6,106			(19-22 yaş - 27-29 yaş)
	27-29	44	148,636	8,905			

*P<0,05

Tablo 7’de katılımcıların başarı motivasyonu toplam puanı ve başarı motivasyonu alt boyut puanlarının arasında yaş değişkenine göre anlamlı farklılık olup olmadığına ilişkin ANOVA testi sonuçları verilmiştir. Tablo 7 incelendiğinde;

Katılımcıların yaş değişkenine göre güç gösterme boyut puan ortalamaları karşılaştırıldığında; en yüksek ortalamanın 23-26 yaş grubu katılımcılara ($\bar{X}=48,500$) ait olduğu görülürken, 27-29 yaş grubu katılımcıların ($\bar{X}=43,727$) ortalamaya sahip olduğu ve 19-22 yaş grubu katılımcıların ise ($\bar{X}=40,045$) en düşük ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Güç gösterme alt boyutu puan ortalamalarının yaş değişkenine göre ($F=36,017, p<0,05$) istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Katılımcıların yaş değişkenine göre başarıya yaklaşım alt boyut puan ortalamaları karşılaştırıldığında; en yüksek ortalamanın 27-29 yaş grubu katılımcılara ($\bar{X}=63,455$) ait olduğu görülürken, 23-26 yaş grubu katılımcıların ($\bar{X}=60,287$) ortalamaya sahip olduğu ve 19-22 yaş grubu katılımcıların ise ($\bar{X}=55,114$) en düşük ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Başarı yaklaşım alt boyutu puan ortalamalarının yaş değişkenine göre ($F=27,434, p<0,05$) istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Katılımcıların yaş değişkenine göre başarıdan kaçınma alt boyut puan ortalamaları karşılaştırıldığında; en yüksek ortalamanın 27-29 yaş grubu katılımcılara ($\bar{X}=41,455$) ait olduğu görülürken, 19-22 yaş grubu katılımcıların ($\bar{X}=41,318$) ortalamaya sahip olduğu ve

23-26 yaş grubu katılımcıların ise ($\bar{X}=38,046$) en düşük ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Başarıdan kaçma alt boyutu puan ortalamalarının yaş değişkenine göre ($F=20,541, p<0,05$) istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Katılımcıların yaş değişkenine göre spora özgü başarı motivasyon puan ortalamaları karşılaştırıldığında; en yüksek ortalamaların 27-29 yaş grubu katılımcılara ($\bar{X}=148,636$) ait olduğu görülürken, 23,26 yaş grubu katılımcıların ($\bar{X}=146,833$) ortalamaya sahip olduğu ve 19-22 yaş grubu katılımcıların ise ($\bar{X}=136,477$) en düşük ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Başarıdan kaçma alt boyutu puan ortalamalarının yaş değişkenine göre ($F=22,025, p<0,05$) istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Tablo 8. Katılımcıların Spor Yaşı Değişkenine Göre Spora Özgü Başarı Motivasyonu Alt Boyutları ve Spora Özgü Başarı Motivasyonu Toplam Puan Ortalamaları One-Way Anova Test Tablosu

Alt Boyutlar	Spor Yaşı	N	\bar{X}	Ss	F	P	Tukey HSD
Güç Gösterme	1-3	3	48,333	4,726	10,032	,000*	(4-6 yıl - 7-9 yıl) (4-6 yıl - 10 yıl ve üzeri)
	4-6	49	41,245	8,915			
	7-9	50	46,860	4,703			
	10 ve üzeri	94	46,968	5,439			
Başarıya Yaklaşım	1-3	3	56,333	3,512	4,434	,006*	(4-6 yıl - 10 yıl ve üzeri)
	4-6	49	57,429	8,801			
	7-9	50	60,260	4,698			
	10 ve üzeri	94	60,979	4,470			
Başarıdan Kaçınma	1-3	3	38,000	10,392	3,304	,021*	(4-6 yıl - 7-9 yıl)
	4-6	49	40,878	2,927			
	7-9	50	38,480	2,443			
	10 ve üzeri	94	39,468	4,653			
Başarı Motivasyonu Toplam Puan	1-3	3	142,667	17,926	6,438	,000*	(4-6 yıl - 7-9 yıl) (4-6 yıl - 10 yıl ve üzeri)
	4-6	49	139,551	17,155			
	7-9	50	145,600	7,248			
	10 ve üzeri	94	147,415	5,581			

* $P<0,05$

Tablo 8’de katılımcıların başarı motivasyonu toplam puanı ve başarı motivasyonu alt boyut puanlarının arasında spor yılı değişkenine göre anlamlı farklılık olup olmadığına ilişkin ANOVA testi sonuçları verilmiştir. Tablo 8 incelendiğinde; Katılımcıların güç gösterme ($F=10,032, p<0,05$), başarıya yaklaşım ($F=4,434, p<0,05$), başarıdan kaçma ($F=3,304, p<0,05$) alt boyutu puan ortalamaları ve spora özgü başarı motivasyon puan ($F=6,438, p<0,05$) ortalamalarının spor yılı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Tartışma ve Sonuçlar

Taekwondo branşındaki elit seviyedeki bireylerin spora özgü başarı motivasyon düzeylerinde cinsiyetler arasında farklılık olup olmadığını saptamak amacıyla yapılan bu araştırmaya 134 erkek 62 erkek olmak üzere toplam 196 sporcu katılmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre spora özgü başarı motivasyonu incelendiğinde erkek katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu puanı ($\bar{X}=146,687$) kadın katılımcılara ($\bar{X}=141,081$) göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu saptanmıştır. Test sonucuna bakıldığında ise iki grup

arasında başarıya yaklaşım alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlılık saptanmazken ($p>0,05$), güç gösterme, başarıdan kaçınma alt boyutları ve toplam spora özgü başarı motivasyonu puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlılık görülmektedir ($p<0,05$).

Literatürde çalışmamıza zıtlık gösteren Erman ve ark. (2004) tarafından sporcu kadın ve erkeklerin spor branşına ait başarı motivasyonlarının karşılaştırılmasına ilişkin çalışmalarında da bayan ve erkek sporcular arasında başarı motivasyonunun alt boyutları açısından anlamlı farklılıklar bulunmamıştır (Erman ve ark. 2004). Çalışmamızla paralellik gösteren Can ve Arkadaşlarının 2010 yılında profesyonel sporculardaki başarı motivasyonu ve takım birlikteliği arasındaki ilişkinin belirlenmesi üzerinde yaptığı çalışmada, başarı motivasyonunun cinsiyete değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu tespit etmiştir.

Milli olan ve olmayan sporcuların spora özgü başarı motivasyonu açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Milli sporcuların milli olmayan sporculara göre motivasyon düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Milli olan sporcuların daha tecrübeli ve motivasyon bilinçlerinin daha net olduğu söylenebilir.

Engür (2002) tarafından yapılan ‘Elit Sporcularda Başarı Motivasyon Durumluk Kaygı Düzeylerine Etkisi’ adlı çalışmada 187 milli olmayan ve 92 milli sporcunun ‘başarıya yaklaşma güdüsü’ alt ölçeğine ait puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Bu durum araştırmamızla paralellik göstermektedir.

Spor yılı değişkenine göre spora özgü başarı motivasyon puanı incelendiğinde 10 yıl ve üzerinde spor yapan sporcuların daha yüksek skor elde ettikleri görülmektedir ($\bar{X}=147,415$). Bu sonuca bakarak spor yılı artmasıyla doğru orantılı olarak sporcuların başarı motivasyonlarının arttığı söylenebilir.

Literatürde bulgularımızla paralellik gösteren sonuçların da bulunduğu görülmektedir. Özgün ve ark., (2017) yaptıkları çalışmada spor yapma yılı ile başarı motivasyon arasında uzun süredir spor yapanların lehine anlamlı bir ilişki bulunmuş, ayrıca Yanar ve ark., (2017) yaptıkları çalışmada sporcuların başarı motivasyon düzeyleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Literatürde çalışmamıza benzer bir başka çalışmada, tecrübeli sporcuların başarı motivasyonlarının tecrübesiz veya daha az tecrübelilere göre daha yüksek olduğunu ve başarı motivasyonu düşük sporculara oranla daha fazla yarışma ortamlarında bulunmaya eğilimli olduklarını tespit etmişlerdir (Aslan, 2000; Duman 2002; Türkmen 2005)

Elit seviyedeki güreş, boks ve taekwondocuların başarı motivasyonları yaş ile karşılaştırıldığı bir çalışmada sportif tecrübe olarak 24 yaş üstü sporcuların 24 yaş altındaki sporculara göre anlamlı fark olduğu ve yaş ilerledikçe başarı motivasyonlarının arttığı belirtilmiştir. Yaş ile ilişkili olarak bu farklılığın yaş arttıkça daha fazla antrenman ve müsabaka deneyimi olmasından kaynaklanabileceği rapor edilmiştir. (Kusan 2014). Soyer ve arkadaşlarının 2010 yılında 13-34 yaşları arasındaki 120 futbolcunun katılımıyla gerçekleştirilen bir çalışmada ise farklı bir sonuç bularak çalışmamıza paralellik göstermeyen yaş ile başarı motivasyonu arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı belirtilmiştir. (Soyer ve ark 2010).

KAYNAKLAR

- Aslan, A. (2000). ‘Türkiye Profesyonel 1., 2., 3. Ligi Ve Amatör Takımların Başarı Motivasyonu Farklılıkları Ve Sportif Tecrübe Dağılımları Üzerine Bir Araştırma’ Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Aydın, A. (2001). Gelişim Ve Öğrenme Psikolojisi, Alfa Yayınları, S. 144 İstanbul.
- Boyalı, E., Görücü A., Çakmakçı E. (2008). 18-22 Yaş Taekwondocularda Kuvvet Antrenmanlarının Anaerobik Güce Etkisi, S.Ü. BES Bilim Dergisi, 10(3), 36–44.
- Cox, RH. (1990). Sport Psychology, Concepts And Applications. Second Edition. Dubuque: Wm C. Brown Publishers.
- Coşkuntürk, S. O. (1998). Kişilik Özelliklerinden Kendine Güven, Kararlılık, Başarı Dürtüsünün Performans Gelişimine Etkisi, Gazi üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Demir, M.K., Budak, H. (2017). “İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Öz Düzenleme, Motivasyon, Biliş Üstü Becerileri İle Matematik Dersi Başarılarının Arasındaki İlişki”. Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 41, 30-41.
- Dünya Taekwondo Federasyonu. (2020). Taekwondo Hakkında, <http://www.wtf.org/site/> (12 Mart 2021 tarihinde erişim sağlanmıştır).
- Duman, S. (2002). Türkiye 1.Liglerinde Mücadele Eden Futbol, Hentbol Ve Voleybol Takımlarının (Bayan Ve Erkek) Başarı Motivasyonu Farklılıkları Ve Sportif Tecrübe Dağılımlarının Başarı Motivasyonlarına Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale: Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Ercan Y. (2013). İçsel, Dışsal Ve Yönetmel Faktörler Bağlamında Öğretmen Motivasyon Ölçeğinin Geliştirilmesi Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Engür M, (2002). Elit Sporcularda Başarı Motivasyonun, Durumluk Kaygı Düzeyleri Üzerine Etkisi. İzmir.
- Erman, AK., Şahan A., Can S. (2004). Sporcu bayan ve erkeklerin spora özgü başarı motivasyonlarının karşılaştırılması. 10th ICHPER SD European Congress & TSSA 8th International Sport Science Congress, Antalya.
- Keçecioğlu, T. (2000). Takım Oluşturmak, Alfa Yayınları, İstanbul.
- Kusan, O. (2014). Güreş, Boks, Taekwondo Branşındaki Elit Düzeydeki Sporcuların Başarı Motivasyonunun Çeşitli Değişkenlere Göre Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Lawrence, AP. (1996). The Science Of Personality, Newyork.
- Özgün, A., Yaşartürk, F., Ayhan, B., Bozkuş, T. (2017). Hentbolcuların Spora Özgü Başarı Motivasyonu ve Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD), Special Issue 2, 83-94.
- Soyer, F., Can, Y., Güven, H., Hergüner, G., Bayansalduz, M. & Tetik, B. (2010). Sporculardaki Başarı Motivasyonu İle Takım Birlikteliği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 7(1), 226-239.

Şahin, Ş. (2011). Taekwondocularıda Kalp Atım Hızı Ve Kan Laktat Konsantrasyonundaki Değişimlerin Müsabaka Süresince İncelenmesi. Konya, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), 4-10.

Seker, S.E. (2015). “Motivasyon Teorisi (Motivation Theory)”. Yönetim Bilişim Sistemleri Ansiklopedisi, 2(1), 22-26.

Tazegül, Ü. (2015). Elit Düzeydeki Sporcuların Kişilik Özellikleri İle Stresle Başa Çıkma Tazları Arasındaki İlişki The Journal Of Academic Social Science Studies 40, 453-461.

Tiryaki, S. (2000). Spor Psikolojisi, Kuramlar Ve Uygulama, Mersin, Eylül Kitap Ve Yayınevi.

Türkmen, M. (2005). Profesyonel Erkek Futbolcular İle Amatör Erkek Futbolcuların Başarı Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi (İzmir-Manisa Örneği), Yüksek Lisans Tezi, 36-38.

Yanar, Ş., Kırandı, Ö. Ve Can, Y. (2017). Tenis Ve Badminton Sporcularının Sporcu Kimlik Algısı Ve Başarı Motivasyon Düzeyleri Arasındaki Farklılıkların İncelenmesi. Spor Eğitim Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, 51-58.